

Prof. dr hab. Jan Drózdź – w 80. rocznicę urodzin

Prof. dr hab. Jan Drózdź urodził się w 1931 roku w Krakowie. Do szkoły podstawowej i średniej uczęszczał w Warszawie. W roku 1950 uzyskał maturę w Gimnazjum Ogólnokształcącym im. J. Jasińskiego i wstąpił na Wydział Weterynaryjny Uniwersytetu Warszawskiego. W czerwcu 1952 roku, będąc studentem II roku studiów rozpoczął pracę naukową w Zakładzie Parazytologii UW, kierowanym przez prof. dr Wincentego Wiśniewskiego. Brał udział w terenowych badaniach parazytologicznych, prowadzonych na jeziorach: Drużno, Łukniańny i Kortowo oraz na łachach wiślanych koło Wyszogrodu. We wrześniu 1953 r. otrzymał etat zastępcy asystenta w Katedrze Parazytologii i Chorób Inwazyjnych Wydziału Weterynaryjnego SGGW. Po uzyskaniu dyplomu lekarza weterynarii (28 lu-

tego 1955 r.) awansował na stanowisko asystenta, a następnie (1 lipca 1956 r.) starszego asystenta. W maju 1961 roku uzyskał stopień doktora weterynarii na podstawie rozprawy „Badania nad robakami i robaczycami żubra *Bison bonasus* (L.) w Polsce” i awansował na stanowisko adiunkta. Na tym stanowisku pracował w Katedrze Parazytologii i Chorób Inwazyjnych SGGW do dnia 1 grudnia 1964 roku, kiedy to uzyskał służbowe przeniesienie do Zakładu Parazytologii PAN. Równoległe z pracą na Wydziale Weterynaryjnym SGGW zatrudniony był w okresie trzech lat (od 1 września 1959 do 1 września 1962 roku) w Zakładzie Łowiectwa Instytutu Badawczego Leśnictwa w Warszawie oraz prowadził zlecone ćwiczenia z zoologii i parazytologii na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej.

Od 1 września 1953 do 1 grudnia 1964 r. prowadził na Wydziale Weterynaryjnym SGGW ćwiczenia z zoologii dla studentów I roku studiów oraz ćwiczenia z parazytologii dla III i IV roku. W latach 1961–1963 miał ponadto zlecone wykłady z zoologii dla studentów I roku Weterynarii. Oprócz zajęć dydaktycznych na Wydziale Weterynaryjnym prowadził zlecone ćwiczenia z zoologii i parazytologii na Akademii Medycznej oraz liczne wykłady na kursach dla lekarzy weterynaryjnych, techników weterynaryjnych i leśników, a także wykłady popularno-naukowe w Towarzystwie Wiedzy Powszechnej, Polskim Towarzystwie Zoologicznym, szkołach średnich i w telewizji.

W okresie od 1 listopada 1961 do 30 maja 1962 roku odbył staż naukowy w parazytologicznych ośrodkach Moskwy i Ałma-Aty. W tym samym roku był delegowany przez Polską Akademię Nauk do Wietnamu Północnego w charakterze specjalisty, gdzie w trakcie dwumiesięcznego pobytu prowadził szkolenie wietnamskich parazytologów w zakresie rozpoznawania i zwalczania chorób inwazyjnych domowych przeżuwaczy oraz zbierał materiały naukowe do własnych badań. Następnie w roku 1966

był delegowany do Mongolskiej Republiki Ludowej na okres 2,5 miesiąca, gdzie zbierał porównawcze materiały parazytologiczne do badań nad historycznym kształtowaniem się helmintofauny zwierząt przeżuwających oraz prowadził szkolenie pracowników Zakładu Parazytologii Mongolskiej Akademii Nauk.

W dniu 7 marca 1966 roku ukończył przewod habilitacyjny uzyskując na podstawie rozprawy habilitacyjnej „Badania nad robakami i robaczycami Cervidae” stopień docenta nauk weterynaryjnych w zakresie parazytologii.

W roku 1970 odbył 12 miesięczny staż naukowy we Francji na Uniwersytecie w Rennes. Podczas tego pobytu opisał nowy gatunek nicienia *Parastrongylus dujardini* występującego w tętnicach płucnych gryzoni w południowej Francji i opublikował cykl prac dotyczących morfologii tego gatunku, jego rozprzestrzenienia, cyklu rozwojowego w żywicielu pośrednim i ostatecznym oraz przeprowadził rewizję systematyczną rodzaju *Angiostrongylus*.

Tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk przyrodniczych nadany przez Radę Państwa otrzymał 10 stycznia 1974 roku.

W dniu 31 listopada 1976 roku został powołany na stanowisko kierownika Pracowni Filogenetyki i Ontogenetyki Pasożytów, która od 19 maja 1981 roku nosiła nazwę Pracowni Filogenetyki i Ewolucji. Od 1988 roku przyjęła nazwę Pracowni Pasożytów Ssaków a od roku 1997 Pracowni Parazytoz Zwierząt Dzikich. Prof. Drózdź pełnił funkcję kierownika tej pracowni do końca 2002 roku.

W latach 1980–1981 uczestniczył w wyprawie antarktycznej na Stację im. Arctowskiego zbierając w okolicach wyspy Króla Jerzego bogatą kolekcję robaków pasożytniczych pochodzących z ptaków i ssaków. Opisał wówczas 6 nowych gatunków kokcydii występujących u fok antarktycznych.

W dniu 30 października 1989 roku otrzymał tytuł profesora zwyczajnego nauk przyrodniczych.

Profesor Drózdź jest w Polsce prekursorem badań nad pasożytami zwierząt dzikich. Ogłosił drukiem ponad 120 publikacji naukowych, w tym 85 prac oryginalnych dotyczących pasożytów i czynników kształtujących parazytofaunę wolno żyjących

przeżuwaczy, szczególnie nicieni z podrodziny Ostertagiinae. Prowadził również badania nad nicieniami z podrodziny Angiostrongylidae i ich rolą w etiologii zapalenia mózgu i opon mózgowych oraz nad pasożytami ssaków i ptaków Antarktyki. Do najważniejszych osiągnięć naukowych Prof. Drózdźa należy zaliczyć: zbadanie i opisanie przebiegu kształtowania się helmintofauny żubrów w Polsce oraz jej zmian w ciągu 45 lat restytucji tego gatunku; zbadanie helmintofauny jeleniowatych występujących w kraju w wolnych łowiskach i hodowli fermowej; opracowanie teorii równoległej ewolucji nicieni i ich żywicieli na przykładzie Cervidae i ich pasożytów z rodzajów *Spiculoptera* i *Mazamostrongylus* oraz opisanie polimorfizmu genetycznego nicieni z podrodziny Ostertagiinae.

Prof. Drózdź wypromował czterech doktorów (w tym jednego obcokrajowca), był opiekunem w przebiegu jednej habilitacji oraz recenzentem wielu rozpraw doktorskich, przewodów habilitacyjnych i w postępowaniach o nadanie tytułu profesora.

Był również wieloletnim członkiem Polskiego Towarzystwa Nauk Weterynaryjnych, Polskiego Towarzystwa Parazytologicznego, Komitetu Parazytologii PAN, Państwowej Rady Ochrony Przyrody, a także jest członkiem zwyczajnym Towarzystwa Naukowego Warszawskiego. Za zasługi i osiągnięcia naukowe był wielokrotnie odznaczany: w 1964 roku Odznaką Ho-Chi-Minha, w 1969 roku Złotym Krzyżem Zasługi, a w 1984 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski i Medalem 40-lecia PRL. Otrzymał również w 1989 r. Nagrodę Sekretarza Naukowego PAN.

Profesor Drózdź jest w dalszym ciągu aktywnym członkiem Rady Naukowej Instytutu Parazytologii PAN, a od ponad 30 lat nieprzerwanie pełni funkcję Przewodniczącego Komisji ds. Przewodów Doktorских. W dalszym ciągu uczestniczy w badaniach Pracowni Parazytoz Zwierząt Dzikich służąc swoim bogatym doświadczeniem, radą i pomocą.

*Prof. dr hab. Aleksander W. Demiaszkiewicz
Instytut Parazytologii im. W. Stefańskiego PAN,
Warszawa*